

Всебічне розгортання і вдосконалення соціалістичної демократії, активна участь всіх громадян в управлінні державою, в керівництві господарським і культурним будівництвом, поліпшення роботи державного апарату і посилення народного контролю над його діяльністю — такий головний напрям розвитку соціалістичної державності в період будівництва комунізму.

(Із Програми КПРС).

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Рік видання 6-й

ЗА ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ
ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

№ 31 (165)

3

грудня
1961 року
НЕДІЛЯ

Ціна 1 коп.

НАЙДЕМОКРАТИЧНІША КОНСТИТУЦІЯ

День Конституції СРСР народи нашої неосяжної Батьківщини відзначають в умовах величезного політичного і трудового піднесення, спрямованого на виконання рішень історичного XXII з'їзду КПРС — з'їзду будівників комунізму.

Програма КПРС передбачає дальший розвиток народної освіти, науки і культури. Радянська демократія — це дійсно народовладдя, це дійсно демократія народу, яка дає широкий простір для розквіту здібностей і талантів кожної радянської людини. На протизаг фальшивій буржуазній демократії наша соціалістична демократія не тільки проголошує права трудящих, але й забезпечує на ділі їх неухильне здійснення.

Наша країна демократична й вільна, на її прапорі майорять слова, які проголошує Програма КПРС: Мир, Праця, Свобода, Рівність, Братерство, Щастя всіх народів на землі.

Трудящі СРСР спокійні за свій завтрашній день, бо на сторожі їх майбутнього стоять закони, записані в Конституції нашої країни.

Радянська Конституція, надаючи громадянам СРСР великі права, разом з тим покладає на них відповідальні обов'язки. Кожен громадянин СРСР зобов'язаний дотримуватись Конституції, виконувати закони, дотримуватись дисципліни праці, чесно відноситись до громадського обов'язку, бути готовому стати на захист своєї Вітчизни.

Радянський державний герб

З СПОГАДІВ
В. БОНЧ-БРУЄВИЧА

Створити державний герб нашої Радянської країни — завдання великої ваги, бо цей герб повинен був відрізнитися за своїм внутрішнім змістом від усього того, що було в гербах капіталістичних держав.

В Управлінні справами Раднаркому надійшов малюнок герба, зроблений аквареллю. Він був такий же круглий, з тими ж елементами, як і тепер, але мав посередині оголений довгий меч.

Володимир Ілліч був у себе в кабінеті, розмовляв з Я. М. Свердловим, Ф. Е. Дзержинським і деякими іншими товаришами, коли малюнок герба був покладений перед ним на стіл.

— Цікаво!.. — сказав Володимир Ілліч. — Ідея є, але навіщо ж меч? — і він подивився на всіх нас.

— Ми б'ємось, ми воюємо і будемо воювати, поки не закріпимо диктатуру пролетаріату і поки не виженемо з наших меж і білогвардійців і інтервентів, але це не значить, що війна, воєнщина, воєнне насильство будуть коли-небудь панувати у нас. Завоювання нам не потрібні. Завойовницька політика нам зовсім чужа; ми не нападаємо, а відбиваємось від внутрішніх і зовнішніх ворогів; війна на наша — оборонна, і меч — не наша емблема. Міцно тримати його в руках ми повинні, щоб захищати нашу пролетарську державу доти, поки у нас є вороги, поки на нас нападають, поки нам загрожують, але це не значить, що це буде завжди...

— А врешті герб хороший. Давайте затвердимо проект і потім подивимось і ще раз обговоримо в Раднаркомі, але все це треба зробити якнайшвидше...

І він підписав малюнок. Разом з червоною зіркою герб Радянської республіки став символом усіх пролетарів, всіх трудящих в усьому світі.

Виступає М. Рильський

Товариство для поширення політичних та наукових знань Української РСР провело 29 листопада в актовому залі інституту загальні збори членів Товариства і студентів та викладачів інституту з питань перебудови лекційної пропаганди в світлі рішень XXII з'їзду КПРС. На зборах виступив із цікавою доповіддю делегат з'їзду Лауреат Ленінської премії письменник-академік М. Т. Рильський.

Після доповіді відбулися розширені засідання секцій літератури й мистецтва, історії, педагогіки.

ЗА НОВІ ФОРМИ РОБОТИ

«Про ідейно-виховну роботу серед студентів у світлі рішень XXII з'їзду КПРС» — з такою доповіддю виступив секретар партійного бюро педагогічного факультету М. Ярмаченко на відкритих партійних зборах, що відбулися 29 листопада.

Доповідач говорив про виняткове значення XXII з'їзду КПРС для всього прогресивного людства, спинився на завданнях партійної організації факультету. Одним з таких завдань є глибоке вивчення матеріалів з'їзду, Програми і Статуту КПРС.

Товариші, що виступили в обговоренні доповіді, — ректор інституту М. М. Підтиченко, студенти Р. Похиль, М. Михалко, Г. Панченко, В. Парій та інші, — говорили про необхідність застосування нових форм політико-виховної роботи, про виховну роботу з кожним студентом, вказували на необхідність створення агітбригади, критикували ректорат і партійне бюро факультету за недостатню політико-виховну роботу в гуртожитку. Збори прийняли рішення, спрямоване на подолання недоліків, про які йшла мова.

О. КОРНІЧУК.

Вже третій рік працює агітатором на 3 курсі українського відділу Ольга Григорівна Кравченко. У цьому році перед нею стоїть особливо важке завдання — допомогти студентам у засвоєнні матеріалів XXII з'їзду КПРС.

На фото: політінформацію проводить О. Г. Кравченко.

Напхненні з'їздом

30 листопада відбулися відкриті партійні збори, присвячені обговоренню рішень XXII з'їзду КПРС.

З доповіддю виступив делегат з'їзду ректор Вищої партійної школи при ЦК КП України А. Т. Чеканюк. Він докладно розповів про роботу форуму комуністів, підкреслив всесвітньо-історичне значення прийнятих ним рішень, зокрема затвердженої Програми КПРС — програми будівництва комуністичного суспільства.

В обговоренні доповіді взяли участь ректор інституту М. М. Підтиченко, секретар комітету ЛКСМУ В. Бондар, доцент кафедри педагогіки Г. І. Прокопенко, професор кафедри української літератури І. І. Пільгук, студентка фізико-математичного факультету В. Осташевська, завідувач кафедри педагогіки С. А. Литвинов. Наприкінці з відповідями на численні запитання виступив А. Т. Чеканюк.

Збори прийняли резолюцію, в якій комуністи одностайно схвалили рішення XXII з'їзду КПРС і накреслили конкретні заходи щодо дальшого поліпшення всієї навчальної, наукової й політико-виховної роботи в інституті.

Заплановано кафедрою

На одному із своїх останніх засідань колектив кафедри історії КПРС, гаряче схвалюючи історичні рішення XXII з'їзду КПРС і XXII з'їзду КП України, затвердив заходи по вивченню і пропаганді рішень з'їзду. При цьому члени кафедри виходили з того, що в ідеологічній роботі головним є глибоке роз'яснення Програми КПРС, озброєння трудящих радянського суспільства величезним планом боротьби за перемогу комунізму, мобілізація всіх трудящих на перетворення життя нової Програми КПРС.

Серед заходів, накреслених кафедрою, немало виконано. Так, члени кафедри на високому ідейно-теоретичному рівні розробили лекційний курс по матеріалах з'їзду, перебували всі лекції і курси історії КПРС в світлі рішень XXII з'їзду КПРС і XXII з'їзду КП України, а керівники секцій внесли зміни у рекомендовану літературу планів семінарських занять. Студентам 1—2 курсів запропоновані теми для написання рефератів, щоб у подаль-

шій роботі заслуховувати їх на семінарських заняттях, рекомендувати для виступів серед населення. Кафедра зобов'язується видати три методичні посібники з матеріалів з'їзду для заочників. Відповідними стендами і експозиціями по матеріалах з'їзду обладнається кабінет марксизму-ленінізму.

В основу науково-дослідницької роботи на 20 років кафедра планує покласти вивчення таких проблем:

а) Історія Великої Жовтневої соціалістичної революції на Україні.

б) Закономірності перетворення суспільних відносин на селі.

Заплановано також видати збірник наукових праць «З історії соціалістичних перетворень в сільському господарстві СРСР (1917—1960 рр.)», на матеріалах України, статті про зміцнення зв'язку школи з життям, підготувати доповіді на загальну тему «Творчий розвиток марксистсько-ленінської теорії в рішеннях історичного XXII з'їзду КПРС» і ін.

Освіта в цифрах

В РАДЯНСЬКІЙ КРАЇНІ

Зараз в Радянському Союзі 40 процентів робітників і 23 проценти колгоспників мають середню і вищу освіту.

У вузах і технікумах, включаючи заочне і вечірнє навчання, навчається зараз 4 млн. 650 тис. чоловік. З них 2 млн. 600 тис. у вищих учбових закладах.

У 1960 р. у вузах країни навчалось майже в 4 рази більше студентів, ніж у Англії, Франції, ФРН і Італії разом узятих.

Серед усіх діячів освіти, науки і наукового обслуговування 63 проценти — жінки.

У Радянському Союзі підготовлено інженерів у 3 рази більше, ніж у США.

У 1960 р. в СРСР навчалось, включаючи всі види навчання, близько 52 млн. чоловік.

У 1960 р. в Радянському Союзі для дітей видавалось 23 піонерських газети і 33 журнали. Одноразовий тираж їх складав 7,5 млн. примірників.

У 1960 р. число дітей в яслах і дитячих садках збільшилось на 400 тис. в порівнянні з 1959 р.

За даними перепису населення 1959 р. вищі та середні спеціальні заклади Радянського Союзу закінчили майже 12 млн. жінок.

У 1960 р. на Україні працювало біля 30 тис. клубів і палаців культури, 80 тис. бібліотек, 17 тис. кіноустановок, 130 музеїв, велика сітка радіомовлення і телебачення.

Через 20 років все населення Радянської країни буде мати середню освіту, число студентів у вищих учбових закладах збільшиться до 8 млн. чоловік, буде створено широкую сітку шкіл-інтернатів і дошкільних дитячих закладів, щоб забезпечити потребу населення в суспільному вихованні дітей.

В КРАЇНАХ КАПІТАЛУ

У Франції щорічно 100 тис. хлопчиків і дівчаток після закінчення початкової школи назавжди прощаються з підручниками і зошитами: їх батьки не мають змоги утримувати їх, і вони йдуть працювати.

В Парижі у вищій школі, яка готує педагогічні кадри, лише 2,5 проц. студентів вихідці з робітників і селян.

В Японії в 1960 р. працювало 2 млн. 300 тис. дітей шкільного віку.

У Росії в 1917 р. інженерами і техніками працювало лише 600 жінок.

У Італії число дорослих, які не вміють читати і писати, досягає 5 млн. чоловік.

В Гарвардському університеті (США) плата за навчання досягає 1200 доларів, не враховуючи плати за житло, за користування бібліотекою, кабінетами.

НЕЗАБАРОМ
ЕКЗАМЕНИ

Через півтора місяці ми вперше будемо складати екзамени в інституті. Ця знаменна подія в нашому житті відбудеться в січні. Ми чекаємо сесії з хвилюванням. З перших днів ми не могли ніяк взятись за роботу, важко було звикати до студентського життя. Ніяк не могли ввійти у потрібну колію. Нам не вистачало часу. З цією метою група зібралась і обговорила питання, як раціонально витрачати час. Тепер ми встигаємо не тільки підготуватись до семінару, але й працювати у наукових гуртках. Готуємось колективно до семінару. Відвідуємо потрібні кабінети. Особливо нам подобається працювати в кабінетах анатомії і психології, марксизму-ленінізму. Відвідуємо також кабінети іноземних мов, учбового кіно.

Всі наші дівчата добре відповідають на семінарах. Особливо добре відповідають з анатомії і української мови такі товариші: С. Хараберюш, А. Гринь, Л. Войтенко, Л. Суворова.

А такі товариші, як С. Хараберюш, Т. Безпалова, А. Гринь, часто допомагають товаришам, які щось не зрозуміли. Ми вдячні своїм викладачам, які не шкодують своїх сил, віддають нам все, щоб ми стали хорошими спеціалістами.

А ми, студенти I групи I курсу дошкільного відділу, зробимо все, щоб скласти екзамени на «4» і «5».

В. ПЕТРЕНКО,
комсорг групи.

Студенти I курсу дошкільного відділу у кабінеті анатомії і психології готуються до практичних занять. Фото В. Тимошенка.

Думки з приводу практики

(ІЗ ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ)

Добре, що вчителі шкіл влаштували наших практикантів на квартирах — там вони забезпечені харчуванням, мають де працювати і відпочивати. Коли ж приходиться методист, то йому доводиться харчуватися з торби, яку привіз із Києва, а це ж цілих 10 днів. Так що з цього боку картина невтішна. Правда, ті наші викладачі, які говорили, що не можуть ходити, найбільше ходили.

(Проф. І. ШИМАНСЬКИЙ).

Як же використовують наших студентів на практиці? Ми бачимо, що з 25 студентів, які працюють зараз на місці вчителя, лише троє працюють за фахом.

(Доц. Ф. БУГАЙКО).

Направили мене вихователкою в 4-й клас, найгірший в школі. Вчителька, яка була там раніше, розплакалася в учительській, кинула в істеріку — так просила, щоб забрали в неї цей клас. Довелося мені туди йти.

(Із листа Л. НЕДБАЙЛО, студентки українського відділу).

У восьмирічних школах фізичних кабінетів нема, є маленька шафа, яка стоїть у коридорі і в якій прилади десятирічної давності. Іншими словами, там нічого немає, і директори шкіл так безтурботно до цього ставляться, що навіть наші студенти це відчувають, являючись у клас тільки з крейдою, яка стає єдиним приладом з фізики.

Ми повинні навчити студентів на останній підпрактиці на 4 курсі повністю володіти методом використання екранних засобів унаочнення, щоб вони, роз'їхавшись у школи на 5 курсі, були навчені цієї справи досконало. Справа в тому, що виїзд викладача кафедри на місце практики і обслуговування 5—6 студентів майже нічого не дає.

(Доц. Т. АБРАМОЗА).

Практика руйнує те, що ми зробили протягом трьох років для підготовки вчителів шкіл-інтернатів, і ми від імені Вченої Ради повинні просити Міністерство освіти, щоб, нарешті, була вирішена справа з другою спеціальністю на українському відділі.

(Викладач М. РЯБУХІН).

Така моя група

Менше року залишилося нам навчатися в інституті. Потім — тільки згадки про студентське життя, яке пролетіло так швидко. А зараз здається, що якби знову став першокурсником, то провів би роки навчання в інституті раціональніше: більше б зробив для рідного вузу, більше б набув знань.

Проте, після бою руками не махають; підведемо підсумки: що ж зробила наша група фізиків? Особливо це буде повчально для тих, хто тільки прийшов в інститут.

Наші студенти показали себе на різних ділянках життя інституту. Пригадуються деякі, найбільш значущі випадки. Так, на першому курсі першим випробуванням групи була допомога у рятуванні залитої водою кочегарки в гуртожитку. У 1958 році кілька наших комсомольців (Е. Бурфан, М. Панченко) їздили в Казахстан на збирання цільного врожаю. На нашу долю припадало кожного року оформлення святкових колон — це тому, що в нас є студенти, які непогано малюють М. Ніколенко, М. Панченко і ін.). Неодноразово ми всією групою проводили недільники, суботники, влаштовували вечори відпочинку. І дуже радісно, що в минулому році наша група завоювала першість в інституті по успішності і громадсько-корисній роботі.

Хочеться розповісти про кожного студента зокрема, бо яка людина, такі і її діла.

Так, Л. Борецько, В. Денисенко, О. Порязев, Т. Резнік прийшли до нас з лав Радянської Армії. Члени КПРС, вони успішно на протязі кількох років працюють у профспілкових органах інституту, багато зробили для нашого вузівського колективу.

Теплим словом хочеться згадати О. Бичкова, аматора астрономії, відмінника навчання, прекрас-

ного товариша, активного комсомольця. А С. Бондарчук вже й тоді визначився між нас як людина з немалими педагогічними здібностями. Нашу групу і факультет своїм електронно-музичним інструментом прославив Е. Бурфан. Надзвичайною товариськістю, вмінням жити справами групи відзначився М. Козаченко.

Л. Маматюк і С. Юрченко — старанні і серйозні дівчата з добродушною вдачею, нерозлучні подружки. Між іншим, С. Юрченко вийшла заміж за хорошого хлопця; побажаємо такої ж радості і її подрузі.

На практиці в школі М. Ніколенко вів кіногурток, всі учасники якого склали екзамени на права кінодемонстратора. Цим він довів, що йому можна доручати серйозні справи.

Порівняно недавно прибув до нас П. Виноградов, але за цей час виявив себе зразковим студентом. Група обрала його делегатом останньої комсомольської конференції. А М. Панченко всі добре знають як ініціативного комсомольця, відмінника навчання, веселу людину. Нахил до наукової роботи виявив Л. Реп'ях, чесний сумлінний товариш.

Всі ми неодноразово були свідками спортивних успіхів М. Скрипниченко, В. Борисенко — чемпіонів інституту з гімнастики. Ніколи не підводили групу ні в малому ні у великому, виконували з честю комсомольські доручення Л. Цвілій, Л. Швецова, С. Урицька.

Отакі мої товариші по групі. Мине зовсім небагато часу, і кожен з нас буде працювати там, куди нас покличе Батьківщина. Але скрізь ми збережемо найкращі спогади про інститут, цю свою групу.

В. БЕЛЬДІЙ,
староста 52 групи фізиків.

ШЛЯХОМ
РОМАНТИКИ

Нещодавно студенти IV курсу російського відділу провели разом з літературним гуртком диспут за повістю В. Аксьонова «Зоряний квіток».

Вступне слово про автора та його твори зробив член літературного гуртка С. Белов.

У виступах І. Трухіна, Г. Слупської, О. Старинця, Л. Серпуховіної, Л. Шпильової, Ю. Юцевича, А. Бондаренко було висловлено багато цікавих і щирих думок; всі прийшли до висновку, що характер людини комуністичного суспільства і його будівника формується в праці.

І якщо у деякого з представників молодшого покоління є зовнішня зневага до праці, до дружби і кохання, до мистецтва, схилення перед зарубіжними модами, малозмістовними новинками літератури і джазової музики, то все це — поверховий наліт, який змитається сильним вітром нашого трудового життя, як тільки вони в нього вступають.

Покоління радянської молоді полум'яно прагне романтики, не хоче йти легким, прокладеним шляхом, воно шукає свої тернисті дороги, які ведуть до тієї ж великої кінцевої мети.

І, як естафету, приймають вони від старшого покоління зоряний квіток в майбутнє.

Мимо такої гострої, актуальної теми, теми виховання підрастаючого покоління, не можна пройти байдужим, і про це будуть ще писати багато.

А. БОНДАРЕНКО.

Редактор П. ХРОПКО.

РЕЙДОВА ДОПОВІДАЄ

На вечірньому факультеті нерідкими є випадки зриву лекцій із-за відсутності світла. Це тому, що байдуже ставиться до своїх обов'язків електромонтер В. Федорович. А з вини його колеги Л. Лисюка не буває світла і в гуртожитках.

Смирився вечірний с тяжкою своєю долею,
И, как говорится, что волею-неволей
Частенько бывает в рабочей их секции
Без света, при свечке,
записывать лекции.

Неудобно с опозданием
Вам являться в наше
зданье,

А зашли, так
поспешите,
В гардероб
вы заходите!
Для вас тоже есть
звонки,
Товарищи вечерники!

Что за дивные порядки?
Вместо стекол в рамках
тряпки —
Кто ж возьмет над этим
власть —
Деканаты или хозяйств?

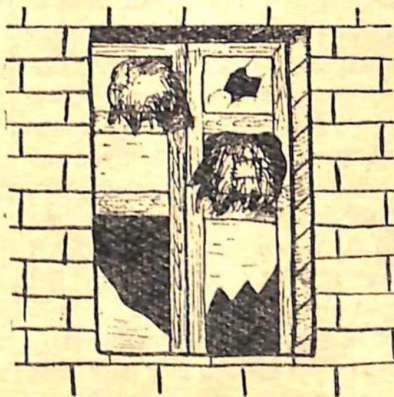
ЯКБИ ВИ З
ДОШКІЛЬНОГО

Уявіть себе в кабінеті дошкільної педагогіки. Ви, наприклад, студент відділу дефектології, якому потрібні для проведення практики в I—IV класах школи глухонімих деякі наочні приладдя: лялька, м'ячик тощо. Як і всякий відвідувач кабінету, питаєте, чи є в наявності потрібні вам речі. Хай це буде лялькою. Вам відповідають:

— Всі ляльки побиті, потребують ремонту, отже видати їх не можемо.

Після суперечок з молодшими лаборантами т. Альохіною або т. Біловою виявляється, що ляльки є, вони відремонтовані... Чому ж не видаєте?

Аж тепер, кілька днів тому, розпочався в інституті ремонт вікон. Хоч би до нового року він закінчився!

Вам вкрай необхідна лялька, бо незабаром урок, підготуватись до якого потрібен час. Ви просите, щоб вам ляльку все ж таки дали, переконали, що полагодите її власними руками — не така це вже складна справа.

Тоді висувається новий аргумент:

— Ви не маєте дозволу від ст. лаборанта. Ідіть, шукайте його.

Добре, чекаєте. Нарешті він приходить, дозволяє, але на цьому ваші муки не закінчуються. Ви повинні одержати ще й дозвіл від завідуючого кафедрою дошкільної педагогіки. А Оксани Миколаївни Лещенко якраз в інституті нема — у неї сьогодні тільки засідання кафедри о 14 год. 30 хв. Чекаєте. Минає година, друга... Нарешті, дозвіл є. Ви сердиті, але й задоволені — муки закінчилися, хоча на урок давно запізнились. Але й тут знаходиться перепона. Вас знову запитують:

— А з якого ви відділу?

Відповідаєте, що з відділу дефектології, хоча давно лаборант про це знає.

— А хіба це має значення?..

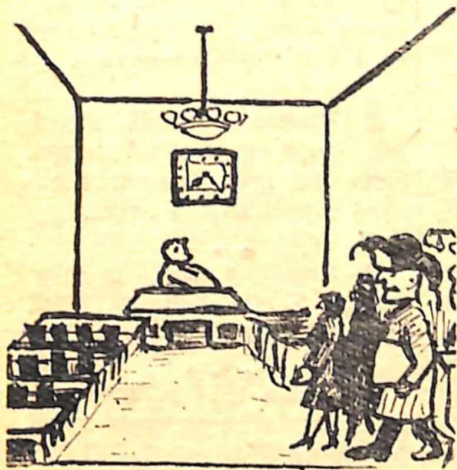
Лаборант знизує плечима:

— От якби ви з дошкільного...

Ось в чому справа! Виходить, кабінет дошкільної педагогіки створений тільки для студентів відділу дошкільної педагогіки! А що ж робити нам, студентам інших відділів? Чи може замість всіх інстанцій, які доводиться пройти, одразу звертатися в ректорат інституту? Може буде скоріше?

Ми звернулися поки що в редакцію газети, адже обуренню нашому немає меж.

Р. ЛАВРИК,
З. ШАДИНСЬКА,
Н. ГНАТЮК і ін.

Деякі студенти вечірнього факультету запізняються на лекції, а також з'являються в аудиторії одягненими.

Мал. В. Новосільського.

Текст М. Селєзнєва.